

Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

02 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în următoarea componență:

Președinte: Timofti Vladimir

Judecătorii: Toma Nadejda și Cobzac Elena,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Ciuru Igor în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 17 noiembrie 2020, în cauza penală în privința lui

Rencheci Denis xxxxx, născut la xxxxx,
originar din xxxxx și domiciliat în xxxxx

Termenul de examinare:

prima instanță: 31.05.2019 – 08.11.2019

instanța de apel: 04.12.2019 – 17.11.2020

instanța de recurs: 21.01.2021 – 02.06.2021

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 08 noiembrie 2019, *cauza fiind examinată pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală*, Rencheci Denis a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 192¹ alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 8 (opt) luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Șoimu Veaceslav a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să se expună instanța civilă.

2. În sentință, prima instanță a constatat în fapt că:

Rencheci Denis, în perioada de timp de la data de 05.04.2019 ora 12:00, până la data de 06.04.2019 ora 02:45, fiind stagiar al spălătoriei auto „Kristall”, amplasată pe xxxxx, acționând cu intenție directă întru răpirea mijlocului de transport și posesie pentru o perioadă nesemnificativă de timp, fără scop de însușire, adică fără scop de a trece mijlocul de transport în stăpânire definitivă, înțelegând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, având la sine cheile de la automobilul de model „Skoda Superb” cu numărul de înmatriculare xxxxx, care au fost lăsate de stăpânul automobilului nominalizat pentru efectuarea curățirii chimice a salonului, adică având posibilitatea reală de a-l poseda, folosi și

dispune de automobil, profitând de faptul, că proprietarul mijlocului de transport - cetățeanul Șoimu Veaceslav nu se afla pe loc, a răpit mijlocul de transport, deplasându-se pe xxxxx.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, inculpatul Rencheci Denis a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 192¹ alin. (1) Cod penal, cu indicii calificativi: *răpirea mijlocului de transport fără scop de însușire*.

3. Sentința a fost contestată cu apel de către avocatul Rusu Lucia în numele inculpatului Rencheci Denis, prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie aplicate prevederile art. 90 Cod penal, în acest sens menționând că: inculpatul de cele comise se căiește sincer, are un copil minor la întreținere, examinarea cauzei a avut loc în procedură simplificată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 17 noiembrie 2020, apelul declarat de către avocatul Rusu Lucia în numele inculpatului Rencheci Denis a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției emise, instanța de apel a menționat că, vinovăția inculpatului Rencheci Denis în săvârșirea infracțiunii incriminate a fost stabilită pe deplin prin probele administrate la faza de urmărire penală, acestea fiind acceptate de inculpat, prin cererea depusă până la începerea cercetării judecătorești și acceptată de prima instanță prin încheierea din 16.09.2019.

Astfel, cu referire la pedeapsa stabilită inculpatului precum și a modului de executare a acesteia, instanța de apel, reiterând prevederile art. 61 Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, a concluzionat că pedeapsa aplicată de către prima instanță este legală, întemeiată și echitabilă în raport cu fapta comisă și circumstanțele cauzei.

Argumentele invocate în cererea de apel, precum, că pedeapsa este prea aspră, instanța de apela le-a apreciat ca fiind contradictorii circumstanțelor și împrejurărilor de fapt stabilite de către prima instanță pe parcursul judecării cauzei, pedeapsa fiind aplicată în limitele sancțiunii articolului incriminat, iar inculpatul nu este la prima abatere.

În opinia instanței de apel nu este temei de a considera pedeapsa stabilită inculpatului Rencheci Denis ca fiind aspră, iar argumentele aduse în apel, nu pot servi drept temei pentru stabilirea unei pedepsei mai blânde.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Ciuru Igor în numele inculpatului Rencheci Denis, a declarat recurs ordinar, prin care, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să se dispună aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

5.1. Motivele recursului declarate, se rezumă la următoarele aspecte:

- instanța de apel nu și-a motivat concluzia de ce nu este posibilă corectare inculpatului și fără executarea reală a pedepsei cu închisoarea și a

neglijat faptul că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit;

- Rencheci Denis a recunoscut pe deplin vinovăția în comiterea faptelor incriminate, iar aceasta constituie o circumstanță atenuantă. De asemenea, Rencheci Denis a declarat că recunoaște săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecarea să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală. Ignorând aceste circumstanțe, instanțele de fond nu au acordat deplină eficiență prevederilor art. 6, 7, 61, 75, 90 Cod penal, respectiv, nu au ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, recurentul consideră că în privința lui Rencheci Denis sunt aplicabile prevederile art. 90 Cod penal.

6. Referință asupra recursului declarat, a fost depusă de către procurorul în secția reprezentarea învinuirii în Curtea Supremă de Justiție, Crijanovschi Sergiu, prin care a pledat pentru dispunerea inadmisibilității recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică, dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din textul recursului declarat, Colegiul penal constată că partea apărării a invocat în calitate de temei pentru recurs, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, sub aspectul că decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Verificând materialele cauzei, prin prisma temeiului prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, instanța de recurs a reținut că argumentele recursului apărării se întemeiază pe dezacordul cu pedeapsa aplicată, care în opinia recurentului este prea aspră, precum și cu modalitatea

de executare a acesteia, în opinia recurentului fiind necesară aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Astfel, Colegiul penal apreciază că dezacordul cu decizia contestată de către partea apărării se circumscrie temeiului pentru recurs, indicat în prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

În acest context, Colegiul penal menționează, că potrivit art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele atenuante și agravante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, instanța de recurs reamintește, că categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Analizând soluția instanței de apel, care a menținut pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 8 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, aplicată de către prima instanță, Colegiul penal conchide că instanța de apel a motivat pe deplin și suficient necesitatea aplicării pedepsei sub formă de închisoare cu executare în penitenciar, motivare care este corespunzătoare practicii judiciare, ținându-se cont de toate circumstanțele prezentei cauze penale și cele personale ale inculpatului Rencheci Denis, care potrivit materialelor cauzei (f. d. 31), nu este la prima abatere de la legea penală, anterior fiind condamnat de mai multe ori, și anume prin: *sentința Judecătoriei Edineț, (sediul Dondușeni) din 23.10.2018 în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod*

penal – încetat în baza art. 109 Cod penal; sentința Judecătorei Dondușeni din 10.03.2014 în baza art. 145 alin. (2) lit. b), d), i), j), k) și art. 188 alin. (3) lit. c), d) Cod penal, la 5 ani și 6 luni închisoare în penitenciar de tip închis; eliberat înainte de termen cu 1 lună și 5 zile în baza încheierii Judecătorei Soroca din 23.06.2016; sentința Judecătorei Edineț (sediul Dondușeni) din 07.12.2017 în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal – procesul penal încetat în legătură cu retragerea plângerii de către partea vătămată, și cu toate acestea inculpatul a comis cu intenție o nouă infracțiune, aspect care justifică complet aplicarea pedepsei sub formă de închisoare.

Astfel, la stabilirea pedepsei în privința inculpatului Rencheci Denis, potrivit art. 77 Cod penal, instanțele de fond corect au stabilit circumstanțe care agravează răspunderea penală și anume: săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată.

Totodată, potrivit referințelor, inculpatul Rencheci Denis se caracterizează negativ (f. d. 45).

Cu referire la alegațiile recurentului privind necesitatea dispunerii suspendării executării pedepsei cu închisoare, Colegiul penal notează că în conformitate cu art. 90 alin. (1) Cod penal, în cazul în care instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de personalitatea vinovatului, ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa cu închisoare în penitenciar, aceasta **poate** dispune suspendarea executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând în hotărâre perioada de executare a pedepsei în închisoare și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă, precum și motivele condamnării cu suspendarea parțială a executării pedepsei.

Astfel, Colegiul penal evidențiază că lexemul „**poate**”, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Astfel, instanța de apel corect a reținut că inculpatul a comis o nouă infracțiune cu intenție, și luându-se în considerație pericolul social al infracțiunii respective și personalității inculpatului, care este predispus de a neglija prevederile legii penale, instanța de apel corect a apreciat iraționalitatea modificării modului de executare a pedepsei stabilit de prima instanță.

Raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acestuia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului, stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului.

Stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei de către instanța de judecată, într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii: împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și mijloacele folosite, starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită, natura și gravitatea rezultatului produs sau a altor consecințe ale infracțiunii, motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit, conduita după săvârșirea faptei și în cursul procesului penal, nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială etc.

Aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia.

Analizând condițiile în care poate fi acordată suspendarea executării pedepsei, rezultă că aceasta nu este un drept al inculpatului, ci o facultate a instanței de judecată, care este liberă să aprecieze dacă este cazul să o acorde.

Astfel, luând în considerație personalitatea inculpatului, Colegiul penal conchide asupra faptului că infracțiunea comisă de către Renchechi Denis nu reprezintă un incident în viața acestuia, dar acțiuni intenționate fapt care determină temeinicia soluției instanței de apel privind executarea reală a pedepsei cu închisoare stabilite de prima instanță.

În aceste circumstanțe, Colegiul penal conchide că hotărârea instanței de apel în latura atacată de către partea apărării, nu conține erori ce ar duce la casarea acesteia.

Astfel, analizând în cumul argumentele invocate de către recurent în susținerea recursului declarat, Colegiul penal atestă că acestea au constituit obiect de examinare în instanța de apel, asupra cărora instanța s-a expus, complet, argumentat și motivat.

În acest sens, Colegiul penal face trimitere la pct. 37 a hotărârii CtEDO din 16.02.2010 în *cauza Albert vs. România*, în care s-a statuat că, art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să-și motiveze deciziile, nu poate fi interpretat ca impunere de a da un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*cauza Van de Hurk vs Olanda, din 19 aprilie 1994, pct. 61*), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie printr-un alt mod, să examineze chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Prin urmare, instanța de recurs ordinar constatând temeinicia motivării soluției instanței de apel, o însușește integral întrucât această instanță a oferit răspunsuri complete și argumentate tuturor problemelor esențiale invocate în speță, pedeapsa aplicată inculpatului fiind una proporțională și echitabilă faptei comise.

Ținând cont de cele constatate supra, Colegiul penal conchide că eroarea invocată în recurs nu și-au găsit confirmarea, iar hotărârea atacată este legală

și întemeiată, astfel că recursul urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Ciuru Igor în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 17 noiembrie 2020, în cauza penală în privința lui Rencheci Denis xxxxx, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **02 iulie 2021.**

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Cobzac Elena